

Pernilla August gör huvudrollen i Modianos "Lilla smycket". Foto: Mattias Ahlm

Gripande örhänge

Ljud är inne. Nya poddar ploppar fram på alla plattformar. I det sammanhanget kan Radioteatern kännas som en lyxproducerad skattkammare. Vi kan glömma det ojämna Världshistorien-projektet och dess uppskruvat beskäftiga ärende. Det finns annat.

RADIOTEATER

LILLA SMYCKET

Av Patrick Modiano
Bearbetning och regi av Dmitri Plax
Översättning Pontus Grate
Radioteatern

I går hade **Patrick Modianos** "Lilla smycket", efter romanen från 2001, premiär med **Pernilla August** i den bärande rollen. Historien utspelar sig kring Place Blanche i Paris där en mörkhårig tonårsflicka som heter Thérèse försöker finna en fast punkt i tillvaron. När hon var åtta år blev hon övergiven. Man sa till henne att mamman hade dött i Marocko. Titeln härrör från det smeknamn mamman, dansösen, gav henne.

Ett vanligt dramaturgiskt grepp är att människor har behändiga kartonger där de förvarar minnen. Jag tänker till exempel på Don Drapers ödesdiga skokartong i "Mad men" som Betty hittar och kan pussla samman materialet till hans hemliga förflutna. Modianos flicka har en kakburk av metall efter mamman, men mycket mindre att gå på: En fickkalender, en adressbok och några foton. Ingenting om henne. Inget spår att följa.

Av en slump lär hon känna en språkkunnig man som översätter radioprogram. Men "en man som talade 20 språk kan ändå inte förstå henne". Hon får också kontakt med ett apoteksbiträde som ägnar henne omsorg och ger henne mediciner. Thérèse ljuger om att hon studerar och arbetar.

Genom den flyktiga relationen med ett hundlångtande barn som hon vaktar får hon syn på sig själv som barn. Hon minns den svarta pudeln som mamman tog hem och tydde sig till henne, men som mamman sedan släppte ut i skogen. "Jag tänkte att efter hunden var det min tur". Och så blir det. Hunden, vilse, mitt i skogen. Flickan, vilse mitt i staden.

Dmitri Plax dramatisering innehåller ingen egentlig dialog, det är som att rösterna spelats in var för sig och det är ett vackert sätt att gestalta hur flickan är främmande och sedan länge skild från allt och alla. Ordlös. Papperslös.

Pjäsen är i all sin kärvhet, förstärkt genom **Anna Lindals** violinmusik, en gripande berättelse om en människa som berövats allt. En iskall vind genom den pågående julstämningen.

Av **Gunilla Brodrej**
gunilla.brodrej@expressen.se

Publicerad 14 dec 2014 09:09

Adress till denna artikel:

<http://www.expressen.se/kultur/gripande-orhange/?print=true>